

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 11 lipca 1984 r.

Nr 34

TRESC:
Poz.:

USTAWY:

181 — z dnia 3 lipca 1984 r. o kulturze fizycznej	441
182 — z dnia 3 lipca 1984 r. o zmianie ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych	451
183 — z dnia 3 lipca 1984 r. o zmianie ustawy — Prawo celne	453
184 — z dnia 3 lipca 1984 r. zmieniająca ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	455

181

USTAWA

z dnia 3 lipca 1984 r.

o kulturze fizycznej.

Uznając doniosłą rolę kultury fizycznej, służącej wszechstronnemu rozwojowi człowieka, oraz potrzebę pełniejszego jej upowszechniania, stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Ustawa reguluje sprawy:

- 1) wychowania fizycznego,
- 2) rekreacji ruchowej,
- 3) sportu,
- 4) rehabilitacji ruchowej.

2. W rozumieniu ustawy:

- 1) wychowanie fizyczne jest procesem pedagogicznym kształtującym aktywne uczestnictwo dzieci i młodzieży w kulturze fizycznej oraz sprzyjającym harmonijnemu ich rozwojowi i ochronie zdrowia,
- 2) rekreacja ruchowa jest procesem służącym utrzymaniu i przedłużaniu funkcji życiowych człowieka oraz kształtowaniu obyczajów kulturalnego wypoczynku,
- 3) sport jest procesem polegającym na doskonaleniu sprawności psychofizycznej, zaspokajającym potrzeby rywalizacji i dążenia do osiągania wyników w ramach społecznie akceptowanych zasad współzawodnictwa,
- 4) rehabilitacja ruchowa jest procesem służącym przywracaniu osobom czasowo lub trwale niepełnosprawnym

nyh aktywności życiowej oraz sprawności psychofizycznej przy wykorzystywaniu zajęć fizycznych i sportu oraz wiedzy medycznej.

Art. 2. 1. Zajęcia wychowania fizycznego, rekreacyjne, sportowe i rehabilitacji ruchowej mogą być prowadzone przez osoby mające odpowiednio kwalifikacje nauczyciela wychowania fizycznego, instruktora rekreacji ruchowej, sportu, trenera, fizjoterapeuty i technika fizjoterapii oraz wymagane w tym zakresie uprawnienia. Zajęcia rehabilitacji ruchowej mogą być prowadzone również przez lekarzy.

2. W wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych brakiem wykwalifikowanych nauczycieli wychowania fizycznego, zajęcia wychowania fizycznego w przedszkolach i szkołach, z wyjątkiem szkół wyższych, mogą być prowadzone również przez osoby nie posiadające kwalifikacji nauczyciela wychowania fizycznego, mające jednak niezbędne przygotowanie praktyczne do prowadzenia tych zajęć.

Art. 3. 1. Państwo, w zakresie i formach określonych w ustawie i innych przepisach, realizuje zadania w dziedzinie kultury fizycznej oraz wspiera rozwój społecznych form działania w tej dziedzinie.

2. Działalność społeczna w dziedzinie kultury fizycznej jest realizowana głównie w stowarzyszeniach kultury fizycznej.

Art. 4. 1. Zadania w dziedzinie kultury fizycznej rad narodowych oraz terenowych organów administracji państwowej określają przepisy ustawy z dnia 20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorial-

nego (Dz. U. Nr 41, poz. 185 i Nr 62, poz. 286 oraz z 1984 r. Nr 21, poz. 100 i Nr 31, poz. 173) oraz niniejszej ustawy.

2. Rady narodowe oraz zakłady pracy w zakresie określonym przepisami prawa, a także organizacje społeczne, zawodowe i społeczno-zawodowe w zakresie wynikającym z ich statutów, współdziałają w rozwoju kultury fizycznej ze stowarzyszeniami kultury fizycznej oraz udzielają im pomocy w realizacji ich zadań.

3. Zadania związane z kulturą fizyczną są częścią składową planów społeczno-gospodarczych, centralnych i terenowych.

Rozdział 2

Wychowanie fizyczne.

Art. 5. 1. Zajęcia wychowania fizycznego są obowiązkowe w przedszkolach, szkołach i szkołach wyższych.

2. Obowiązkiem uczestniczenia w zajęciach wychowania fizycznego w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, w pełnym zakresie obejmuje się osoby posiadające odpowiedni stan zdrowia.

3. Osoby, którym stan zdrowia nie pozwala na uczestniczenie w zajęciach wychowania fizycznego w pełnym zakresie, uczestniczą w zajęciach w zakresie oraz wymiarze dostosowanym do ich stanu zdrowia i sprawności psychofizycznej.

Art. 6. 1. Minister Oświaty i Wychowania, w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu, uwzględniając fizjologiczne potrzeby ruchu dzieci i młodzieży w poszczególnych grupach wieku, ustala wymiar i formy zajęć wychowania fizycznego w przedszkolach i szkołach, z wyłączeniem szkół wyższych.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu oraz po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ustala wymiar i formy zajęć wychowania fizycznego prowadzonych w szkołach wyższych w czasie całego toku studiów.

Art. 7. Jednostki organizacyjne prowadzące zajęcia wychowania fizycznego są obowiązane zapewnić:

- 1) systematyczną realizację programu zajęć,
- 2) odpowiednie z punktu widzenia bezpieczeństwa i higieny urządzenia i sprzęt, niezbędne do realizacji programu zajęć,
- 3) przeprowadzanie okresowych badań medycznych uczestników zajęć wychowania fizycznego.

Art. 8. 1. Młodzież o szczególnych uzdolnieniach sportowych oraz odpowiednich warunkach zdrowotnych może być kształcona w:

- 1) klasach sportowych,
- 2) szkołach sportowych,
- 3) szkołach mistrzostwa sportowego.

2. Warunkiem utworzenia i działalności szkoły mistrzostwa sportowego jest zapewnienie przez szkołę:

- 1) wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej oraz trener-skiej lub instruktorskiej,
- 2) odpowiednich dla danej dyscypliny sportu urządzeń i obiektów sportowych lub możliwości korzystania z takich urządzeń i obiektów,
- 3) opieki lekarskiej i niezbędnego zaplecza medycznego,
- 4) odpowiedniego wyżywienia dla uczniów,
- 5) możliwości korzystania przez uczniów z internatu.

3. Klasy i szkoły sportowe mogą być tworzone po spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 2 pkt 1-4.

4. Utworzenie klasy i szkoły sportowej oraz szkoły mistrzostwa sportowego następuje w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1972 r. Nr 16, poz. 114 i z 1975 r. Nr 45, poz. 234), z tym że utworzenie szkoły mistrzostwa sportowego wymaga zgody Ministra Oświaty i Wychowania, udzielonej w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

Art. 9. 1. Klasy i szkoły sportowe oraz szkoły mistrzostwa sportowego realizują ogólnie obowiązujący program kształcenia przewidziany dla szkół określonego rodzaju, zapewniając równocześnie warunki sprzyjające rozwijaniu umiejętności sportowych uczniów.

2. Klasy i szkoły sportowe oraz szkoły mistrzostwa sportowego mogą realizować program szkolenia sportowego samodzielnie lub we współpracy ze stowarzyszeniami kultury fizycznej. Zasady tej współpracy określają Minister Oświaty i Wychowania oraz Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

Art. 10. Minister Oświaty i Wychowania, w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu, w drodze rozporządzenia, ustala:

- 1) warunki i tryb dopuszczenia osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- 2) wymiar i program zajęć sportowych w klasach i szkołach, o których mowa w art. 8 ust. 1.

Art. 11. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z ministrami nadzorującymi szkoły, w drodze rozporządzenia, określa zakres, zasady i tryb sprawowania opieki medycznej nad osobami uczestniczącymi w zajęciach wychowania fizycznego oraz nad uczniami klas i szkół, o których mowa w art. 8 ust. 1.

Rozdział 3

Rekreacja ruchowa.

Art. 12. 1. Organizowanie działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej oraz tworzenie odpowiednich warunków materialno-technicznych dla jej rozwoju jest obowiązkiem ośrodków sportu i rekreacji powoływanych przez terenowe organy administracji państwowej oraz stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków, których działalność w dziedzinie rekreacji ruchowej należy do ich zadań statutowych.

2. Organizowanie działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej dla pracowników, członków ich rodzin, emerytów i rencistów oraz tworzenie odpowiednich warunków materialno-technicznych dla jej rozwoju należy również do obowiązków zakładów pracy. Zakłady pracy współdziałają w tym zakresie ze stowarzyszeniami kultury fizycznej, organizacjami związkowymi, młodzieżowymi i innymi organizacjami społecznymi, działającymi w danym zakładzie pracy.

3. Organizowanie działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej dla mieszkańców osiedli jest obowiązkiem administracji państwowych i spółdzielczych osiedli mieszkalnych; administracje te współdziałają w tym zakresie z samorządem mieszkańców i stowarzyszeniami kultury fizycznej.

4. Działalność w dziedzinie rekreacji ruchowej mogą również prowadzić:

- 1) stowarzyszenia kultury fizycznej i ich związki inne niż wymienione w ust. 1,
- 2) organizacje spółdzielcze, zawodowe, społeczno-zawodowe, młodzieżowe i inne organizacje społeczne,
- 3) szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze.

5. W zakresie określonym w ustawie działalność w dziedzinie rekreacji ruchowej mogą prowadzić usługowo także osoby fizyczne.

6. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa zasady i warunki prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej przez osoby wymienione w ust. 5.

Art. 13. 1. Ośrodki sportu i rekreacji powoływane przez terenowe organy administracji państwowej oraz stowarzyszenia kultury fizycznej i ich związki, których działalność w dziedzinie rekreacji ruchowej jest obowiązkiem statutowym, są obowiązane prowadzić tę działalność dla wszystkich zainteresowanych osób.

2. Do zadań jednostek, o których mowa w ust. 1, należy w szczególności:

- 1) popularyzacja walorów rekreacji ruchowej,
- 2) organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych oraz turystycznych,
- 3) zapewnianie kadry instruktorów do prowadzenia zajęć rekreacyjnych,
- 4) rozwijanie usług w zakresie rekreacji ruchowej,
- 5) tworzenie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej,
- 6) prowadzenie wypożyczalni sprzętu sportowego i turystycznego,
- 7) organizowanie nauki pływania,
- 8) stwarzanie bezpiecznych i higienicznych warunków prowadzonych zajęć.

Art. 14. Jednostki i osoby fizyczne, o których mowa w art. 12 ust. 4 i 5, są obowiązane ubezpieczyć od następstw nieszczęśliwych wypadków osoby uczestniczące w prowadzonych przez nie zajęciach rekreacji ruchowej.

Rozdział 4

Sport.

Art. 15. 1. Uprawianie sportu jest dobrowolne i odbywa się zgodnie z przepisami ustawy oraz postanowieniami regulaminów sportowych stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków oraz sportowych organizacji międzynarodowych.

2. Uprawianie sportu odbywa się w:

- 1) stowarzyszeniach kultury fizycznej i ich związkach, których statutowym zadaniem jest rozwijanie działalności sportowej,
- 2) innych jednostkach organizacyjnych, prowadzących działalność sportową zgodnie z postanowieniami regulaminów, o których mowa w ust. 1.

3. Uprawianie sportu przez osoby, które nie ukończyły 18 lat, jest dozwolone za zgodą rodziców lub opiekunów.

Art. 16. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu ustala dyscypliny sportowe dopuszczalne do uprawiania w kraju, zakres tego dopuszczenia, a w razie potrzeby także warunki ich uprawiania.

Art. 17. 1. Zawodnikami są członkowie stowarzyszeń kultury fizycznej, uprawiający systematycznie określoną dyscyplinę sportu i biorący udział w zawodach sportowych, organizowanych przez te stowarzyszenia, związki stowarzyszeń kultury fizycznej albo w których stowarzyszenie lub związek bierze udział.

2. Zawodnicy są klasyfikowani zgodnie z obowiązującymi w danej dyscyplinie sportu klasami sportowymi.

3. Warunkiem nadania odpowiedniej klasy sportowej jest uzyskanie przez zawodnika określonej normy kwalifikacyjnej.

4. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa zasady i tryb nadawania klas sportowych.

Art. 18. 1. Obowiązkiem zawodników jest godną postawą obywatela i sportowca Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, stałe podnoszenie poziomu sportowego oraz ambitne współzawodnictwo w zawodach sportowych.

2. Szczególnym wyróżnieniem i obowiązkiem zawodnika jest reprezentowanie barw narodowych w zawodach międzynarodowych.

3. Zawodnicy są obowiązani w szczególności do:

- 1) systematycznego, zdyscyplinowanego i aktywnego uczestnictwa w zajęciach, treningach i zawodach sportowych,
- 2) przestrzegania regulaminów sportowych i zasad uczciwej walki sportowej oraz szacunku dla rywali,
- 3) dbałości w toku zajęć, treningów i zawodów sportowych o bezpieczeństwo i zdrowie swoje, swoich kolegów oraz rywali,
- 4) dbałości o obiekty, sprzęt i ubiór sportowy,
- 5) poddawania się obowiązkowym badaniom lekarskim i przestrzegania zaleceń lekarskich.

4. Używanie przez zawodników środków farmakologicznych i innych uznanych za dopingujące jest zabronione.

5. W razie nieprzestrzegania obowiązków określonych w ust. 3 oraz zakazu, o którym mowa w ust. 4, zawodnicy ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach określonych w statutach stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków oraz regulaminach sportowych.

6. W razie gdy naruszenie zakazu określonego w ust. 4 nastąpiło z wyłącznej lub częściowej winy osób-członków stowarzyszeń kultury fizycznej biorących udział w organizowaniu życia sportowego, odpowiedzialność określoną w ust. 5 ponoszą także te osoby.

Art. 19. Zawodnik nie może reprezentować w jednej dyscyplinie sportu równocześnie barw więcej niż jednego stowarzyszenia kultury fizycznej.

Art. 20. 1. Stowarzyszenia kultury fizycznej i ich związki oraz organizacje, o których mowa w art. 15 ust. 2, są obowiązane zapewnić zawodnikom bezpieczne i higieniczne warunki uprawiania sportu oraz ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków, a ponadto odpowiednio do potrzeb wynikających z procesu szkolenia sportowego w szczególności zapewnić:

- 1) bezpłatne korzystanie z urządzeń i obiektów sportowych,
- 2) wyposażenie w sprzęt i ubiory sportowe,
- 3) opiekę medyczną,
- 4) wyżywienie i zakwaterowanie na zawodach i zgrupowaniach sportowych oraz w czasie zajęć szkoleniowych,
- 5) zwrot kosztów przejazdu i przewozu sprzętu.

2. Zawodnicy mogą otrzymywać również inne świadczenia mające na celu stworzenie warunków do osiągnięcia wysokiego poziomu wyszkolenia sportowego, a w szczególności:

- 1) zwrot utraconych zarobków,
- 2) pomoc w nauce i adaptacji w pracy zawodowej,
- 3) zasiłki i zapomogi losowe,
- 4) nagrody i premie za uzyskane wyniki sportowe.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, ustala zakres i zasady przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 2.

4. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa szczegółowe warunki uprawiania sportu i przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1, oraz tryb przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 2.

5. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu, określa warunki odbywania studiów przez studentów-zawodników osiągających wysoki poziom sportowy.

Art. 21. 1. Stowarzyszenia kultury fizycznej mogą przyznawać zawodnikom stypendia sportowe.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zakres, zasady i tryb przyznawania i wstrzymywania stypendiów sportowych oraz ich wysokość.

3. Osobom otrzymującym stypendia sportowe na zasadach określonych w ust. 2, z wyjątkiem osób uczących się lub studiujących w systemie studiów dziennych, okres pobierania stypendium zalicza się do okresów zatrudnienia, na warunkach przewidzianych dla pracowników.

4. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb zaliczania okresów pobierania stypendiów sportowych do okresów zatrudnienia.

Art. 22. 1. Zawodnikom, którzy uzyskali wybitne wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym, może być nadany „Medal za Wybitne Osiągnięcia Sportowe”.

2. Zawodnikom szczególnie wyróżniającym się osiągnięciami sportowymi oraz godną postawą obywatelską mogą być nadawane tytuły „Mistrz Sportu” oraz „Zasłużony Mistrz Sportu”.

3. Medal i tytuły nadaje Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

4. Rada Ministrów określa zasady i tryb nadawania medalu i tytułów oraz wzór medalu i odznak tych tytułów, a także sposób ich noszenia.

Art. 23. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa:

- 1) zasady i tryb zmiany przynależności zawodników do stowarzyszeń kultury fizycznej i jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 15 ust. 2,
- 2) zasady reprezentowania tych stowarzyszeń i jednostek organizacyjnych,
- 3) zasady i tryb powoływania kadry narodowej,
- 4) zasady i warunki reprezentowania barw narodowych w zawodach międzynarodowych.

Rozdział 5

Rehabilitacja ruchowa.

Art. 24. Rehabilitacja ruchowa obejmuje:

- 1) profilaktyczne zajęcia ruchowe,
- 2) zajęcia ruchowe w okresie rekonwalescencji,
- 3) lecznicze ćwiczenia fizyczne,
- 4) sport inwalidów.

Art. 25. Zajęcia ruchowe w okresie rekonwalescencji oraz lecznicze ćwiczenia fizyczne prowadzone są według wskazań lekarskich.

Art. 26. 1. Rehabilitację ruchową w zakresie określonym w przepisach szczególnych oraz w statutach prowadzą:

- 1) zakłady społeczne służby zdrowia,
- 2) zakłady lecznictwa uzdrowiskowego,
- 3) ośrodki sportu i rekreacji,
- 4) stowarzyszenia kultury fizycznej i ich związki,
- 5) zakłady pracy oraz organizacje spółdzielcze.

2. Rehabilitację ruchową i sport inwalidów prowadzi w ramach działalności statutowej jednostki organizacyjnej spółdzielczości inwalidów.

3. W zakresie określonym w ustawie działalność w dziedzinie rehabilitacji ruchowej mogą prowadzić usługowo, na podstawie zezwoleń, również osoby fizyczne.

Art. 27. 1. Zajęcia w zakresie, o którym mowa w art. 24, prowadzą fizjoterapeuci oraz technicy fizjoterapii.

2. W wypadkach uzasadnionych brakiem fizjoterapeutów lub techników fizjoterapii zajęcia w zakresie rehabilitacji ruchowej mogą być prowadzone przez osoby nie posiadające wymaganych kwalifikacji, mające jednak niezbędne przygotowanie praktyczne do prowadzenia tych zajęć, na zasadach określonych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

Art. 28. 1. Fizjoterapeutą może być osoba, która ukończyła studia wyższe w zakresie wychowania fizycznego — kierunek rehabilitacja ruchowa lub posiada specjalizację z rehabilitacji lub gimnastyki leczniczej oraz spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania zawodu.

2. Technikiem fizjoterapii może być osoba, która ukończyła medyczne studium zawodowe w zakresie fizjoterapii oraz spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania zawodu.

Art. 29. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu, w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej, określa:

- 1) formy prowadzenia działalności w dziedzinie rehabilitacji ruchowej przez jednostki określone w art. 26 ust. 1 pkt 3—5,
- 2) zasady i tryb wydawania zezwoleń oraz zasady i warunki prowadzenia działalności w dziedzinie rehabilitacji ruchowej przez osoby wymienione w art. 26 ust. 3.

Rozdział 6

Trenerzy i instruktorzy.

Art. 30. Trenerem i instruktorem w zakresie wychowania fizycznego, rekreacji ruchowej i sportu może być osoba, która ma kwalifikacje określone w ustawie oraz spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania zawodu, korzysta w pełni z praw cywilnych i publicznych oraz posiada nienaganną postawę moralną.

Art. 31. Ustala się następujące klasy:

- 1) trenerów:
 - a) trener II klasy,
 - b) trener I klasy,
 - c) trener klasy mistrzowskiej,
- 2) instruktorów:
 - a) instruktor,
 - b) instruktor I klasy.

Art. 32. 1. Trenerem II klasy może być osoba, która ukończyła studia wyższe w zakresie wychowania fizycznego — kierunek wychowanie fizyczne ze specjalnością trenerską lub trenerskie studium podyplomowe dla absolwentów szkół wyższych,

2. Trenerem I klasy lub klasy mistrzowskiej może być osoba, która ma odpowiednio II lub I klasę trenerską oraz:

- 1) posiada wymagany staż pracy trenerskiej,
- 2) osiąga dobre wyniki w pracy zawodowej,
- 3) ukończyła co najmniej jeden specjalistyczny kurs doskonalenia zawodowego trenerów,
- 4) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin państwowy przed Centralną Komisją Kwalifikacyjną do Spraw Trenerów, powoływaną przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

Art. 33. 1. Instruktorem może być osoba, która ukończyła studia wyższe w zakresie wychowania fizycznego lub specjalistyczny kurs instruktorski.

2. Instruktorem I klasy może być osoba, która ma klasę instruktorską oraz:

- 1) posiada wymagany staż pracy instruktorskiej,
- 2) ukończyła z wynikiem pozytywnym co najmniej jeden kurs doskonalenia zawodowego dla instruktorów.

Art. 34. 1. Obowiązkiem trenera i instruktora jest:

- 1) rozwijanie sprawności oraz podnoszenie poziomu wykształcenia zawodników i osób ćwiczących,
- 2) kształtowanie u zawodników i osób ćwiczących właściwych cech oraz postaw moralnych i obywatelskich, szacunku do pracy, a także dyscypliny osobistej,
- 3) przestrzeganie obowiązujących w kulturze fizycznej norm moralnych oraz regulaminów sportowych,
- 4) dbałość o bezpieczeństwo oraz zdrowie zawodników i osób ćwiczących,
- 5) systematyczne podnoszenie swoich kwalifikacji,
- 6) przejawianie szczególnej troski o powierzone mienie i obiekty sportowe.

2. Wykonywanie obowiązków trenera i instruktora podlega okresowej ocenie w zakresie ustalonym w ust. 1 oraz na zasadach i w trybie określonych przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

Art. 35. Trenerzy i instruktorzy nie są związani poleceniami, które mogłyby zagrozić zdrowiu lub bezpieczeństwu zawodników albo osób ćwiczących.

Art. 36. Trenerom i instruktorom oraz innym osobom uczestniczącym bezpośrednio w procesie szkolenia może być przyznane bezpłatne wyposażenie w sprzęt i ubiory sportowe, a także bezpłatne zakwaterowanie oraz wyżywienie na zawodach i zgrupowaniach sportowych.

Art. 37. 1. Trenerowi za wieloletnią wyróżniającą się pracę lub wybitne osiągnięcia w pracy zawodowej może być nadany tytuł „Zasłużony Trener”.

2. Tytuł nadaje Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

3. Rada Ministrów określa zasady i tryb nadawania tytułu oraz wzór odznaki tego tytułu i sposób jej noszenia.

Art. 38. 1. Trenerom i instruktorom mogą być przyznawane nagrody państwowe za szczególne osiągnięcia w pracy szkoleniowej.

2. Nagrody, o których mowa w ust. 1, przyznaje Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

3. Rada Ministrów określa zakres, zasady i tryb przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1.

Art. 39. 1. Do trenerów i instruktorów mają zastosowanie przepisy Kodeksu pracy, z wyłączeniem przepisów tego kodeksu dotyczących odpowiedzialności porządkowej.

2. Trenerzy i instruktorzy za naruszenie obowiązków pracownika ponoszą odpowiedzialność porządkową i dyscyplinarną na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zakres i zasady odpowiedzialności porządkowej i dyscyplinarnej, organy orzekające oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 40. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa:

- 1) zasady i tryb uzyskiwania klasy trenera i instruktora,
- 2) tryb przeprowadzania egzaminów, o których mowa w art. 32 ust. 2 pkt 4, oraz tryb powoływania i zasady działania Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej do Spraw Trenerów,
- 3) zakres, zasady i tryb przyznawania świadczeń określonych w art. 36.

Rozdział 7

Podstawy materialne kultury fizycznej.

Art. 41. 1. Na finansowanie kultury fizycznej przeznaczają się środki z Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, terenowych funduszy rozwoju kultury fizycznej, dochodów własnych jednostek organizacyjnych kultury fizycznej oraz dobrowolnych świadczeń zakładów pracy, organizacji społecznych i spółdzielczych, związków zawodowych oraz osób fizycznych.

2. Zakłady pracy mogą obejmować patronat nad stowarzyszeniami kultury fizycznej i udzielać im pomocy materialnej.

3. Zakłady pracy mogą pokrywać, obciążając także koszty swojej działalności, wydatki na utrzymanie obiektów i urządzeń kultury fizycznej stanowiących ich własność.

4. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zasady i formy udzielania pomocy materialnej, o której mowa w ust. 2.

Art. 42. 1. Tworzy się Centralny Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej.

2. Rady narodowe stopnia wojewódzkiego tworzą wojewódzkie fundusze rozwoju kultury fizycznej.

3. Rady narodowe stopnia podstawowego tworzą miejskie, dzielnicowe, miejsko-gminne i gminne fundusze rozwoju kultury fizycznej.

Art. 43. 1. Dochodami Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej są:

- 1) dotacje z budżetu centralnego,
- 2) obligatoryjne obciążenie wpływów Państwowego Przedsiębiorstwa „Totalizator Sportowy”, na zasadach określonych w przepisach szczególnych,
- 3) wpłaty ze środków funduszu przeciwalkoholowego w wysokości 10% rocznych wpływów na ten fundusz,
- 4) środki dewizowe uzyskane z usług i działalności prowadzonej przez jednostki organizacyjne kultury fizycznej, na zasadach i w zakresie określonych przez Ministra Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.
- 5) dobrowolne wpłaty, darowizny, zapisy osób fizycznych i prawnych oraz środki pochodzące z fundacji,
- 6) inne dochody określane przez Ministra Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

2. Dochodami wojewódzkich funduszy rozwoju kultury fizycznej są:

- 1) dotacje z budżetu wojewódzkiego,
- 2) środki przekazywane z Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej,
- 3) inne dochody określane przez wojewódzkie rady narodowe,
- 4) wpływy z imprez organizowanych na rzecz funduszu rozwoju kultury fizycznej,
- 5) dobrowolne wpłaty zakładów pracy,
- 6) dobrowolne wpłaty, darowizny, zapisy osób fizycznych i prawnych oraz środki pochodzące z fundacji.

3. Dochodami miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych lub gminnych funduszy rozwoju kultury fizycznej są:

- 1) środki przekazywane z wojewódzkiego funduszu rozwoju kultury fizycznej,
- 2) inne dochody określane przez rady narodowe stopnia podstawowego,
- 3) wpływy z imprez organizowanych na rzecz funduszu rozwoju kultury fizycznej,
- 4) dobrowolne wpłaty zakładów pracy,
- 5) dobrowolne wpłaty, darowizny, zapisy osób fizycznych i prawnych.

Art. 44. 1. Środki funduszy, o których mowa w art. 42, przeznaczają się na finansowanie:

- 1) upowszechniania kultury fizycznej,
- 2) szkolenia sportowego oraz organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych,
- 3) utrzymania, budowy oraz rozbudowy obiektów i urządzeń kultury fizycznej,
- 4) dokształcania i doskonalenia zawodowego pracowników kultury fizycznej,
- 5) współpracy w dziedzinie kultury fizycznej z zagranicą,
- 6) pomocy zwrotnej i bezzwrotnej dla jednostek organizacyjnych kultury fizycznej.

2. Środkami Centralnego Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej dysponuje Główny Komitet Kultury Fizycznej i Sportu, a środkami terenowych funduszy rozwoju kul-

ture fizycznej — właściwe terenowe organy administracji państwowej — na podstawie planów dochodów i wydatków tych funduszy, uchwalanych przez rady narodowe.

3. Środki funduszy nie wykorzystane w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

Art. 45. 1. W planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się potrzeby związane z budową obiektów i urządzeń kultury fizycznej.

2. Normatywy wyposażenia przedszkoli, szkół i szkół wyższych w obiekty i urządzenia kultury fizycznej określają odpowiednio Minister Oświaty i Wychowania oraz Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

Art. 46. 1. Inwestorzy realizujący osiedlowe budownictwo mieszkaniowe oraz przedszkola, szkoły i szkoły wyższe zapewniają budowę urządzeń kultury fizycznej.

2. Wydatki ponoszone na budowę urządzeń kultury fizycznej przez inwestorów realizujących osiedlowe budownictwo mieszkaniowe mogą być dofinansowywane z funduszy, o których mowa w art. 42.

3. Zadania związane z budową urządzeń kultury fizycznej w odniesieniu do terenów wiejskich realizują właściwe rady narodowe.

Rozdział 8

Zasady bezpieczeństwa w dziedzinie kultury fizycznej.

Art. 47. Jednostki organizacyjne prowadzące działalność w dziedzinie kultury fizycznej zapewniają uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki uprawiania tej działalności.

Art. 48. 1. W założeniach i projektach budowanych oraz modernizowanych obiektów sportowych uwzględnia się wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz warunki umożliwiające korzystanie z tych obiektów przez osoby niepełnosprawne.

2. Jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 47, są obowiązane utrzymywać obiekty oraz tereny i urządzenia z nimi związane w stanie zapewniającym bezpieczne i higieniczne warunki ich użytkowania.

3. Urządzenia sportowe oraz sprzęt sportowy powinny zapewniać bezpieczne korzystanie z tych urządzeń i sprzętu. Urządzenia te oraz sprzęt przed dopuszczeniem do produkcji podlegają ocenie pod względem bezpieczeństwa i higieny ich użytkowania.

4. Obowiązki wynikające z ust. 3 ciążyą na wytwórcy, a gdy bezpieczne korzystanie z urządzenia lub sprzętu zależy od sposobu ich użytkowania bądź warunków lokalnych — również na użytkowniku. W stosunku do urządzeń i sprzętu otrzymywanego z zagranicy obowiązki te ciążyą na krajowych importerach oraz odbiorcach tych urządzeń i sprzętu.

5. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa organy właściwe do dokonywania oceny, o której mowa

w ust. 3, oraz zasady i tryb opiniowania urządzeń sportowych i sprzętu sportowego pod względem ich zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa i higieny użytkowania.

Art. 49. 1. W zawodach, pokazach, treningach i zgrupowaniach sportowych oraz zajęciach i imprezach sportowo-rekreacyjnych mogą uczestniczyć zawodnicy i osoby, które mają odpowiedni wiek i poziom przygotowania sportowego oraz stan zdrowia.

2. Zasady uczestnictwa w zawodach, pokazach, treningach i zgrupowaniach sportowych oraz zajęciach i imprezach sportowo-rekreacyjnych określają regulaminy sportowe, o których mowa w art. 15 ust. 1.

3. Zasady i tryb prowadzenia badań lekarskich oraz zasady opieki medycznej nad osobami uprawiającymi sport i rekreację ruchową w ramach stowarzyszeń kultury fizycznej określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

Art. 50. 1. Osoby uczestniczące w ogólnodostępnych zawodach sportowych, wymagających znacznego wysiłku fizycznego, są obowiązane przed przystąpieniem do zawodów przedstawić zaświadczenie lekarskie stwierdzające zdolność do udziału w danych zawodach sportowych.

2. Kontrolę posiadania zaświadczeń, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają organizatorzy zawodów.

Art. 51. Uprawianie sportu połączone z niebezpieczeństwem grożącym jego uczestnikom uważa się za usprawiedliwione, jeżeli jest uzasadnione celami sportowymi oraz odbywa się z zachowaniem obowiązujących w danej dyscyplinie sportu regulaminów sportowych, o których mowa w art. 15 ust. 1.

Art. 52. 1. Uprawianie alpinizmu, sportów motorowych, motorowodnych, żeglarskich, pletwonurkowania, spadochroniarstwa, szybownictwa, sportów lotniczych oraz dalekowschodnich sportów walki wymaga odpowiednich kwalifikacji oraz przestrzegania szczególnych zasad bezpieczeństwa obowiązujących w tych dyscyplinach sportu.

2. Nabycie odpowiednich kwalifikacji uprawiających do uprawiania sportów, o których mowa w ust. 1, stwierdza się na podstawie egzaminu lub spełnienia innych szczególnych wymagań określonych dla tych dyscyplin sportu.

3. Egzamin, o których mowa w ust. 2, przeprowadzają właściwe związki stowarzyszeń kultury fizycznej.

4. Zasady bezpieczeństwa, szczególne wymagania, kwalifikacje i sposób ich uzyskiwania oraz związane z nimi uprawnienia i wzory dokumentów stwierdzających posiadane kwalifikacje ustalają:

- 1) Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu:
 - a) dla alpinizmu oraz dalekowschodnich sportów walki,
 - b) w porozumieniu z Ministrem Komunikacji oraz Ministrem-Kierownikiem Urzędu Gospodarki Morskiej — dla sportów żeglarskich i motorowodnych oraz pletwonurkowania,
 - c) w porozumieniu z Ministrem Komunikacji — dla sportów motorowych,

2) Minister Komunikacji, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu — dla spadochroniarstwa, szybownictwa i sportów lotniczych.

Art. 53. 1. Uprawianie boksu i podnoszenia ciężarów wymaga przestrzegania szczególnych zasad bezpieczeństwa oraz zapewnienia odpowiedniej opieki medycznej.

2. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa zasady bezpieczeństwa uprawiania boksu i podnoszenia ciężarów.

3. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Przewodniczącym Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu, określa zasady sprawowania opieki medycznej nad osobami uprawiającymi boks i podnoszenie ciężarów.

Art. 54. 1. Zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających w górach należy do właściwych terenowych organów administracji państwowej, a także do instytucji, organizacji i osób fizycznych, organizujących w górach, w miejscach do tego wyznaczonych, wypoczynek lub turystykę oraz prowadzących działalność w dziedzinie kultury fizycznej.

2. Zapewnienie bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się oraz uprawiających sporty wodne należy do właściwych terenowych organów administracji państwowej, a także do instytucji, organizacji i osób fizycznych, organizujących nad wodą, w miejscach do tego wyznaczonych, wypoczynek lub turystykę oraz prowadzących działalność w dziedzinie kultury fizycznej.

Art. 55. 1. Organizowanie pomocy oraz ratowanie osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia w górach, należy do Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w zakresie określonym w statucie tej organizacji

2. Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jest uprawnione do:

- 1) organizowania oraz szkolenia górskiej służby ratowniczej,
- 2) współdziałania z właściwymi terenowymi organami administracji państwowej oraz kierownikami ośrodków i obiektów wypoczynkowych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, położonych w górach, w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających w górach,
- 3) programowania i prowadzenia profilaktycznej działalności w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających w górach,
- 4) kontroli warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach,
- 5) wydawania ekspertyz w zakresie bezpieczeństwa w górach.

Art. 56. 1. Organizowanie pomocy oraz ratowanie osób tonących należy do Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w zakresie określonym w statucie tej organizacji

2. Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jest uprawnione do:

- 1) przeprowadzania egzaminów na karty pływackie i specjalne karty pływackie oraz do wydawania tych kart.
- 2) organizowania oraz szkolenia wodnej służby ratowniczej,
- 3) współdziałania z terenowymi organami administracji państwowej, organizacjami i instytucjami, zajmującymi się sportem, rekreacją i turystyką wodną, w dziedzinie zapewnienia bezpieczeństwa osób kąpiących się, pływających i uprawiających sporty wodne,
- 4) prowadzenia profilaktycznej działalności w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających nad wodą,
- 5) kontroli warunków bezpieczeństwa osób przebywających nad wodą.

Art. 57. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających kąpiących się i przebywających nad wodą oraz warunki i tryb przeprowadzania egzaminu i wydawania kart pływackich.

Rozdział 9

Stowarzyszenia kultury fizycznej.

Art. 58. 1. Osoby fizyczne mające zamiar uczestniczyć w zajęciach sportowych lub w innych zajęciach z zakresu kultury fizycznej bądź prowadzić działalność społeczną w tych dziedzinach mogą zrzekać się w stowarzyszeniach kultury fizycznej.

2. Osoby niepełnoletnie mogą zrzekać się w stowarzyszeniach kultury fizycznej za zgodą rodziców lub opiekunów.

Art. 59. Stowarzyszenia kultury fizycznej działają na zasadach określonych w prawie o stowarzyszeniach, ze zmianami wynikającymi z przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 60. Do stowarzyszeń kultury fizycznej należy realizacja zadań określonych w statutach, a w szczególności

- 1) organizowanie ćwiczeń fizycznych i zajęć w zakresie sportu, rekreacji i rehabilitacji ruchowej,
- 2) organizowanie zawodów, imprez sportowych i rekreacyjnych,
- 3) prowadzenie działalności szkoleniowej, wychowawczej i propagandowej,
- 4) budowanie oraz eksploatacja obiektów i urządzeń sportowych.

Art. 61. 1. Stowarzyszenie kultury fizycznej podlega wpisowi do rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej i nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do tego rejestru.

2. Organami rejestracyjnymi stowarzyszeń kultury fizycznej są:

- 1) dla stowarzyszeń kultury fizycznej, których teren działania nie przekracza terenu jednego województwa — terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, właściwy w sprawach kultury fizycznej,

2) dla stowarzyszeń kultury fizycznej, których teren działania przekracza teren jednego województwa — Główny Komitet Kultury Fizycznej i Sportu.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do organizacji studenckich podlegających rejestracji w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 14, poz. 113 oraz z 1983 r. Nr 5, poz. 33 i Nr 39, poz. 176).

Art. 62. Organ rejestracyjny przed wpisaniem stowarzyszenia kultury fizycznej do rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Spraw Wewnętrznych w stosunku do stowarzyszeń kultury fizycznej, które w statutach przewidują zrzeszenie się w tych stowarzyszeniach głównie żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej lub pracowników cywilnych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych podległych tym ministrom.

Art. 63. 1. Organ rejestracyjny może odmówić wpisania do rejestru, jeżeli założenie stowarzyszenia kultury fizycznej byłoby sprzeczne z prawem albo mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa, spokoju lub porządku publicznego.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady prowadzenia rejestru, warunki, jakim powinien odpowiadać wniosek o wpis do rejestru, oraz zasady udostępniania rejestru.

Art. 64. 1. Stowarzyszenia kultury fizycznej mogą:

- 1) tworzyć oddziały,
- 2) zatrudniać pracowników,
- 3) prowadzić, na zasadach określonych w przepisach szczególnych, działalność gospodarczą wspomagającą osiągnięcie celów statutowych.

2. Prawo tworzenia oddziałów przysługuje tym stowarzyszeniom kultury fizycznej, które w swoich statutach przewidują taką możliwość i określają w nich zasady organizacji tych oddziałów.

3. Stowarzyszenia kultury fizycznej mogą korzystać z dotacji państwowych, środków funduszy, o których mowa w art. 42, oraz przyjmować pomoc finansową od zakładów pracy, organizacji spółdzielczych, społeczno-zawodowych, zawodowych i innych organizacji społecznych oraz osób fizycznych.

Art. 65. Członkowie stowarzyszeń kultury fizycznej nie mający pełnej zdolności do czynności prawnych nie posiadają praw wyborczych do statutowych organów stowarzyszeń kultury fizycznej i prawa do udziału w głosowaniu nad uchwałami oraz nie mogą występować w charakterze członków założycieli stowarzyszenia.

Art. 66. 1. Jeżeli stowarzyszenie kultury fizycznej narusza przepisy prawa albo wykracza poza ustalony statutem zakres i sposób działania, organ rejestracyjny może stosownie do okoliczności:

- 1) zażądać usunięcia w określonym terminie dostrzeżonego uchybienia,
- 2) odmówić pomocy finansowej i organizacyjnej,

3) zawiesić uchwałę lub decyzję stowarzyszenia niezgodną z prawem oraz zażądać jej uchylenia, a w razie nieuchylenia w wyznaczonym terminie — uchylić taką uchwałę lub decyzję.

4) zażądać zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia,

5) wystąpić o zawieszenie poszczególnych członków władz stowarzyszenia,

6) zawiesić w czynnościach władze stowarzyszenia i wyznaczyć kuratora do czasu wyboru nowych władz,

7) zawiesić działalność stowarzyszenia na okres nie dłuższy niż rok,

8) rozwiązać stowarzyszenie i wykreślić z rejestru.

2. W razie wyznaczenia kuratora przysługują mu wynikające ze statutu uprawnienia zarządu.

Art. 67. W razie podjęcia decyzji, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 8, organ rejestracyjny określa przeznaczenie majątku stowarzyszenia.

Art. 68. Organ rejestracyjny może dokonywać kontroli działalności i gospodarki stowarzyszeń kultury fizycznej.

Art. 69. Stowarzyszenia kultury fizycznej mogą zrzeszać się w związki stowarzyszeń kultury fizycznej.

Art. 70. 1. Do związków stowarzyszeń kultury fizycznej należy realizacja zadań określonych w statutach, a w szczególności:

- 1) upowszechnianie kultury fizycznej,
- 2) opracowywanie planów i kierunków działalności związku,
- 3) opracowywanie planów i kierunków szkolenia,
- 4) opracowywanie regulaminów i systemów zawodów sportowych,
- 5) sprawowanie opieki szkoleniowej i wychowawczej nad członkami stowarzyszeń wchodzących w skład związku oraz kontrola przestrzegania regulaminów sportowych i zasad uprawiania sportu,
- 6) szkolenie i doskonalenie kwalifikacji sędziów sportowych, nadawanie uprawnień sędziów sportowych w określonych dyscyplinach oraz sprawowanie nadzoru nad ich działalnością.

2. Związki stowarzyszeń kultury fizycznej mogą brać udział w działalności organizacji międzynarodowych.

3. Do związków stowarzyszeń kultury fizycznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 59—64 oraz 66—68.

Art. 71. 1. Działalność stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków opiera się głównie na pracy społecznej członków.

2. Działaczami kultury fizycznej w rozumieniu ustawy są członkowie stowarzyszeń kultury fizycznej oraz osoby fizyczne działające w związkach stowarzyszeń kultury fizycznej, wykonujący społecznie zadania statutowe tych stowarzyszeń.

Art. 72. 1. Szczególną formę działalności społecznej w zakresie kultury fizycznej stanowi działalność wyko-

nywana w ramach stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków przez sędziów sportowych.

2. Sędzią sportowym może być osoba, która:

- 1) ma kwalifikacje określone przez właściwy związek sportowy,
- 2) korzysta w pełni z praw cywilnych i publicznych,
- 3) posiada nienaganną postawę moralną,
- 4) spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania zadań sędziego sportowego.

3. Stowarzyszenia kultury fizycznej i ich związki zapewniają sędziom sportowym niezbędne warunki umożliwiające wypełnianie ich funkcji.

4. Sędzia sportowy może być pozbawiony swoich uprawnień na zasadach i w trybie określonych w statutach stowarzyszeń kultury fizycznej i ich związków oraz regulaminach sportowych.

5. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa warunki, o których mowa w ust. 3.

Art. 73. Działacze kultury fizycznej, w zakresie pełnionych przez siebie funkcji publicznych, korzystają z ochrony prawnej oraz ponoszą odpowiedzialność, na zasadach przewidzianych dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 74. 1. Działacze kultury fizycznej za szczególnie aktywną i wyróżniającą się działalność społeczną mogą być nagradzani, a także może być im nadana odznaka „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej”.

2. Odznakę nadaje Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu.

3. Rada Ministrów określa zasady i tryb nadawania odznaki oraz jej wzór i sposób noszenia.

4. Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu określa zasady i tryb przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 10

Przepisy szczególne oraz zmiany w przepisach obowiązujących.

Art. 75. 1. Uprawnienia Ministra Oświaty i Wychowania, określone w art. 6 ust. 1 oraz art. 45 ust. 2, przysługują także innym ministrom w stosunku do prowadzonych przez nich szkół.

2. Uprawnienia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, określone w art. 6 ust. 2, art. 20 ust. 5 oraz art. 45 ust. 2, przysługują także innym ministrom w stosunku do nadzorowanych przez nich szkół wyższych.

Art. 76. Rada Ministrów określa zakres stosowania przepisów ustawy do jednostek podległych Ministrom Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych, a także zasady realizacji zadań związanych z kulturą fizyczną w tych jednostkach.

Art. 77. 1. Prowadzenie działalności w zakresie rekreacji ruchowej przez osoby fizyczne oraz jednostki organizacyjne nadzorowane przez Główny Komitet Kultury Fizycznej i Sportu wymaga zezwolenia.

2. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, są udzielane na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 9 kwietnia 1968 r. o zezwoleniach na publiczną działalność artystyczną, rozrywkową i sportową (Dz. U. Nr 12, poz. 64).

3. Ustawa wymieniona w ust. 2 określa również zakres, zasady i tryb udzielania zezwoleń na działalność sportową.

Art. 78. W ustawie z dnia 29 listopada 1972 r. o funduszu gminnym (Dz. U. Nr 49, poz. 313) w art. 8 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „i sportowych” zastępuje się wyrazami „kultury fizycznej”.

Art. 79. W ustawie z dnia 26 maja 1978 r. o utworzeniu Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu (Dz. U. Nr 14, poz. 59 i z 1981 r. Nr 17, poz. 79) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 2 wyrazy „i sportu” skreśla się,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Komitet w zakresie i na zasadach określonych w ustawie o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego sprawuje nadzór nad działalnością terenowych organów administracji państwowej, właściwych w sprawach kultury fizycznej; koordynuje także działalność organizacji społecznych i spółdzielczych, uspołecznionych zakładów pracy oraz innych jednostek, w dziedzinie kultury fizycznej.”;

2) w art. 2:

a) w ust. 1 wyrazy „wychowania fizycznego i sportu,” oraz końcowe wyrazy „i sportu” skreśla się,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Komitet w szczególności:

1) inicjuje działania organów administracji państwowej, organizacji społecznych i spółdzielczych w dziedzinie kultury fizycznej,

2) ustala programy rozwoju koordynowanej działalności i dokonuje analiz tej działalności,

3) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów wnioski w sprawach dotyczących ustalania kierunków polityki Państwa w dziedzinie kultury fizycznej,

4) opiniuje projekty planów społeczno-gospodarczych oraz planów zagospodarowania przestrzennego z punktu widzenia potrzeb kultury fizycznej,

5) prowadzi kształcenie i doskonalenie kadr w dziedzinie kultury fizycznej oraz ustala zasady polityki kadrowej,

6) opiniuje projekty planów rozwoju nauki i techniki w zakresie potrzeb kultury fizycznej,

7) ustala zasady współpracy z zagranicą w dziedzinie kultury fizycznej,

8) opiniuje celowość tworzenia i zakres działania poszczególnych organizacji państwowych, społecznych i spółdzielczych w dziedzinie kultury fizycznej."

c) w ust. 3 wyrazy „i sportu” skreśla się;

3) w art. 3:

- a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Organy administracji państwowej, zarządy główne organizacji społecznych i centralne związki spółdzielcze współdziałają w zakresie rozwoju kultury fizycznej z Komitetem.”;

4) art. 7 skreśla się.

Art. 80. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1984 r. Nr 16, poz. 74 i Nr 26, poz. 129) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) instytucji i placówek upowszechniania kultury oraz działalności kulturalno-oświatowej, a także działalności w zakresie kultury fizycznej.”;

2) w art. 17a:

- a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Wydatki na utrzymanie obiektów i urządzeń kultury fizycznej stanowiących własność przedsiębiorstwa może pokrywać przedsiębiorstwo obciążając także koszty swojej działalności.”

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 81. 1. Stowarzyszenia oraz ich związki, prowadzące działalność w dziedzinie kultury fizycznej i wpisane

w dniu wejścia w życie ustawy do rejestru stowarzyszeń, stają się z mocy prawa stowarzyszeniami kultury fizycznej i związkami stowarzyszeń kultury fizycznej w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Terenowy organ administracji państwowej, prowadzący dotychczas rejestr stowarzyszeń działających w dziedzinie kultury fizycznej oraz ich związków o zasięgu ogólnokrajowym, wyłącza z tego rejestru stowarzyszenia kultury fizycznej i przekazuje dokumentację Głównemu Komitetowi Kultury Fizycznej i Sportu w terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie ustawy;

3. Terenowe organy administracji państwowej wyodrębnia z rejestru stowarzyszeń w terminie, o którym mowa w ust. 2, stowarzyszenia działające w dziedzinie kultury fizycznej i ich związki do oddzielnego rejestru stowarzyszeń kultury fizycznej oraz przekazują Głównemu Komitetowi Kultury Fizycznej i Sportu dokumentację tych stowarzyszeń i związków; których teren działania przekracza teren jednego województwa.

Art. 82. 1. Tracą moc dotychczasowe przepisy dotyczące nadawania medali, odznak i tytułów w dziedzinie kultury fizycznej i sportu.

2. Nadane na podstawie przepisów określonych w ust. 1 medale, odznaki i tytuły w dziedzinie kultury fizycznej i sportu stają się odpowiednio medalami, odznakami i tytułami w rozumieniu przepisów art. 22 i 74 niniejszej ustawy.

Art. 83. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc dotychczasowe przepisy, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od daty wejścia w życie tej ustawy.

Art. 84. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1985 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Szymanek*

182

USTAWA

z dnia 3 lipca 1984 r.

o zmianie ustawy o zakwaterowaniu sił zbrojnych.

Art. 1. W ustawie z dnia 20 maja 1976 r. o zakwaterowaniu sił zbrojnych (Dz. U. Nr 19, poz. 121 i z 1983 r. Nr 16, poz. 78) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „o ile ich warunki mieszkaniowe uzasadniają wspólne zamieszkanie z żołnierzem.”;

2) w art. 15 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jeżeli powierzchnia mieszkalna większa niż przysługująca (ust. 1) powstała wskutek opuszczenia kwatery przez rozwiedzionego małżonka, drugi z rozwiedzionych małżonków podlega przekwaterowaniu do kwatery (lokalu zamiennego) o powierzchni mieszkalnej przysługującej w dniu rozwodu.”;

3) w art. 16 w ust. 2 wyrazy „(Dz. U. Nr 14, poz. 84)” zastępuje się wyrazami „(Dz. U. z 1983 r. Nr 11, poz. 55)”;

4) w art. 22 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Za osobę uprawnioną do osobnej kwatery stałej, która zajmuje lokal mieszkalny przydzielony na podstawie Prawa lokalowego lub osobną kwaterę stałą w budynku pozostającym w zarządzie terenowego organu administracji państwowej lub innych organów i jednostek organizacyjnych, wojskowy organ kwaterunkowy pokrywa różnicę między wysokością czynszu i opłat przewidzianych w przepisach Prawa lokalowego a wysokością opłat za ten lokal ustalonych na zasadach dotyczących osobnych kwater stałych.”;